

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2022.06.27-07.04.

Időjárás:

A múlt héten folytatódott a többségében száraz, meleg időjárás a megyében, csapadék 1-2 nap hullott, 6-15 mm mennyiségben, viharos szél mellett.

A páratartalom 65-75 % között alakult, a levélnedvesség tartamok a csapadékos napokon is csak 1-1,5 óra között alakultak.

A meleg, kánikulai napokon a maximum hőmérséklet 28,0-33,7 fok, a minimum 13,5-20,5 fok (átlag: 20,9-26,6 fok) között változott. A szántóföldi növények érése, betakarítása folyamatos volt, megkezdődtek a tarlópántások is.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi árpa: betakarítás, tarló hántás; őszi búza: teljesérés;

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: betakarítás kezdete, 9-12 %-os víztartalom

Megkezdődött a repce betakarítása a megyében. Az utóbbi hetek heves esőzései, helyenként a jégverések következtében a tarlón láthatóvá vált az állomány pergési vesztesége. Az elsősorban repcebecő-ormányos által károsított foltokon jelentős volt a magok kipergése, most ez tömeges folt-szerű repce csírázásban mutatkozik meg.

A **tarlókat** érdemes betakarítás után szemrevételezni. A szklerotíniás szárrothadással fertőzött táblákat a későbbiekre célszerű feljegyezni, és/vagy talajkezeléssel csökkenteni a szkleróciumok mennyiségét. Egy-egy táblán (annak előéletétől függően) foltszerűen 4-7 %-os szárfertőzés is tapasztalható (1. fotó).

1. fotó: Gyomos, betegségekkel fertőzött repce tarló

KUKORICA

Növényfenológia: A kukorica állományok fejlettsége továbbra is heterogén. Általában azonban a címerhányás kezdete, nővirágok megjelenése állapot figyelhető meg.

A tábla széleken, a sülevényes talajfoltokon nagyon látványosak az aszály tünetei. Az alsó levelek felsárgulása, vagy tápanyag felvételi problémák miatti színeződése gyakori.

Kukoricában a **kukoricamoly** első nemzedékének rajzása véget ért vagy minimálisra csökkent. A fertőzött táblákon L3-as és idősebb lárvák előfordulása a gyakori. A monokultúrás táblákon a **kukoricabogár** rajzása tömegessé vált. A hímeket és nőstényeket is vonzó csapdában (sárga ragacslap) 46-250 db imágó/csapda/2 nap fogás volt a hét második felétől (2. fotó). A nővirágzat (és címervirágzat) kiemelkedése elkezdődött és ott, ahol az első bibeszálak megjelennek, a kukoricabogarak nagy számban lepik el azt (3. fotó). Gyakran látni a csőkezdeményeken, a csuhélevelek alá befurakodó bogarakat is. A bogarak hámozgatása jelentős mértékben erősödött a múlt héthez képest, gyakran egy-egy levél 50-70 %-a károsodott és a kártevő nagy tömege miatt ez a kártétel is emelkedni fog (4. fotó).

A kártevő felmérése tábla szinten kiemelkedő fontosságú, különös figyelmet szentelve a monokultúrás területekre. A kukoricabogár nagy tömege miatt az állományvédelemre fel kell készülni, illetve már vannak olyan táblák ahol a nővirágok megjelenésével (legalább 50 %) egyidejűleg meg kell kezdeni.

2. fotó: Tömeges kukoricabogár rajzás
(2022.07.01.:
250 db imágó/csapda/2 nap)

3. fotó: Kukoricabogár kártétel az éppen
kiemelkedő bibén

4. fotó: Kukoricabogarak kártétele levélen

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: teljesen elkülönülő virágzat-virágzás kezdete.

Napraforgóban folyamatos de lassú ütemű a **poloskák** betelepődése. Létszámuk továbbra is alacsony, a kártételek legfeljebb gyenge mértékűek (a növények ~3-5 %-án látható szúrásnyom, elsősorban a levélnyélen).

Az **alternáriás levélfoltosság** tünetei még gyenge (2-es skála) de fokozódó mértékűek az alsó leveleken, a legtöbb állományban megfigyelhető a betegség (5. fotó).

A meleg, csapadékos időjárás a gombabetegségek fertőzéséhez kedvez, ezért ilyen körülmények között azok fertőzésére számíthatunk. A napraforgó állományok gombaölőszeres kezelésére fel kell készülni.

5. fotó: Alternáriás betegség napraforgón

BURGONYA

Növényfenológia: (virágzás) virágzás vége-kötődés-gumófejlődés.

A **burgonyabogár** egyedszáma általában viszonylag alacsony a táblákon, de a nagyobb táblákon foltszerűen újabb kártételek figyelhetők meg. A párosodás még most is megfigyelhető, túlnyomórészt idős lárvákat látni. A táblák szemléje javasolt és szükség esetén a védekezés.

Burgonyában megjelent az **alternáriás levélfoltosság** tünete. A fertőzöttség az alsó leveleken gyenge mértékű (6. fotó).

A csapadékos, meleg, magasabb páratartalmú (>75 %) napok kedveznek a **burgonyavész** fertőzésének. Az első tünetek megjelenése valószínűsíthető az esős napok után. A betegség ellen a védekezéseket folytatni kell.

6. fotó: Alternáriás betegség burgonyán

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: termés növekedés, érés-betakarítás vége;

Alma, körte: termés fejlődés, növekedés, színeződés;

Kajszi: érés, betakarítás.

Károsítók:

A gyümölcsfélékben (alma, körte, szilva) a **levéltetvek** észlelési szintű, gyenge fertőzöttsége tapasztalható.

Almában folyamatos az **almamoly** rajzása, 4-24 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákban. A védekezés továbbra is javasolt!

Almában a **vértetvek** újabb telepei egyelőre nem láthatóak de a lombkorona tüzetes vizsgálata célszerű.

Almában az **almalevél-aknázómoly** rajzása folyamatos, alacsony egyedszámú, 10-24 db imágó/csapda/3 nap fogással. A második nemzedék elleni védekezésre fel kell készülni.

Almában (körtében), érzékeny fajtában a **varasodás gyümölcs és levéltünetei** hasonlóak az előző héthez, nem növekedtek. Az e hétre előrejelzett (mérsékelt) meleg-csapadékosabb időjárás újabb fertőzési ciklust indíthat el, közepes fertőzésveszély valószínűsíthető. Almában a **lisztharmat** tünetei szintén a korábbiaknak megfelelően alakul. Folyamatos megelőző védelem szükséges a betegségek ellen.

Az érő kajsziarackon fokozódtak a **moniliás rothadás** tünetei, a termés 2-5 %-a fertőzött gyenge-közepes mértékben. Helyenként a darazsak kártétele is jelentős. A termések (félleg érett) hullása folyamatos, intenzív, amely elsősorban élettani okokkal magyarázható (meleg, szárazság).

Meggyen fokozódtak a **blumeriellás levélfoltosság** tünetei, gyenge fertőzöttség látható több (permetezetlen) fán.

Szilván újabb moniliás fertőzés nem alakult ki az elmúlt időszakban a gyümölcsökön. A **szilvamoly** rajzása folyamatos, enyhén emelkedő szintű, 16-20 db imágó/csapda/3 nap fogással. Védekezés javasolt. A gyümölcsök élettani eredetű hullása szilvánál is megfigyelhető.

Csonthéjasokban a **keleti gyümölcsmoly** rajzása újra növekvő, 19-46 db imágó/csapda/3 nap fogással a csapdákban. A védekezésre fel kell készülni.

SZŐLŐ

Növényfenológia: fűrtlehajlás-fürtzáródás

Szőlőben folyamatos és továbbra is tömeges (permetezetlen ültetvényben) az **amerikai szőlőkabóca** fejlődése, jelenleg L2-L4-es lárvafokozatok jellemzőek. A vektor elleni védekezés indokolt a fertőzött ültetvényekben.

Szőlőben megjelentek a **feketerothadás** tünetei a bogyókon (7. fotó). A fertőzöttség egy-egy ültetvényben egyelőre gyenge mértékű de a csapadékos napokon újabb fertőzések alakulhatnak ki, ezért a védekezés indokolt.

7. fotó: Feketerothadás tünet szőlőn (2022.07.04.)

Az esős napokat követően újabb **szőlő peronoszpóra** fertőzési ciklus indulhat el. Magas páratartalmú körülmények között (nem, vagy nem megfelelően védett tőkéken) a gomba sporulálása felerősödhet, amely a fertőzési nyomást növeli.

Egy-egy érzékeny fajtában megjelentek a **lisztharmat** tünetei is a fürtökön. A mérsékelt meleg időjárásban nő a fertőzésveszély, ezért megelőző védelem javasolt.

Zalaszentlőrinc, 2022. július 4.

Tűh Annamária
előrejelző